

Ochrana osobnosti II

Omezení všeobecných osobnostních práv

Písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky, obrazové a zvukové záznamy, týkající se fyzické osoby nebo jejích projevů osobní povahy, smějí být pořízeny nebo použity (§ 12):

- a) se **svolením** toho, koho se týkají,
- b) bez jeho svolení, jde-li o použití k úředním účelům na základě zákona (tzv. **zákonná úřední licence**)
- c) bez jeho svolení, jde-li o podobizny, obrazové snímky a obrazové i zvukové záznamy (nikoli o písemnosti osobní povahy), mají-li být pořízeny či má-li jich být použito přiměřeným způsobem též pro vědecké nebo umělecké účely (tzv. **umělecká a vědecká licence**) anebo pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství (tzv. **zákonná licence zpravodajská - reportážní**).

Nesmějí být ovšem užity v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby (s její důstojnou existencí).

Použití audiovizuálních nahrávek jako důkazu v civilním řízení

V případě použití audiovizuálních nebo zvukových nahrávek jako důkazního prostředku v civilním řízení existuje rozdílná judikatura Nejvyššího soudu a Ústavního soudu.

Rozhodnutí ve prospěch použitelnosti audiovizuálních nahrávek jakožto důkazu v civilním řízení:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1224/2004

Rozhodnutí v neprospěch použitelnosti audiovizuálních nahrávek jakožto důkazu v civilním řízení:

Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 191/05

Obě rozhodnutí se týkají případu tzv. falešně evidovaných členů bývalé vládní politické strany Unie svobody. Zatímco Nejvyšší soud vyvozuje, že za zákonnou úřední licenci (§ 12 odst. 2 ObčZ) je možné považovat i obecné ustanovení o důkazních prostředcích (pokud takový důkazní prostředek má bezprostřední věcný vztah k předmětu úředního řízení a jeho účelu), Ústavní soud vyložil ustanovení § 12 odst. 2 tak, že se jedná pouze o ty případy užití, které výslovně uvádí zákon.

Promlčitelnost/nepromlčitelnost osobnostních práv

Co se týče promlčení osobnostních práv má se za to, že tato jsou obecně nepromlčitelná (§ 110 odst. 2 ObčZ). Spory však přetrvávají v případě poskytnutí peněžité satisfakce. Z diskuse na Nejvyšším soudu vyplývá, že většina soudců považuje právo na poskytnutí peněžité satisfakce za promlčitelné (podporují judikaturu vrchních soudů), 30. senát Nejvyššího soudu naopak považuje právo na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích za nepromlčitelné. Sjednocující stanovisko velkého senátu (§ 19 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích) ani občanskoprávního kolegia dosud nebylo vydáno.

Judikatura:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 997/2007

Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1542/2003

Ochrana poskytovaná právnickým osobám

Právnickým osobám přísluší podobné nároky jako ty, které právo na ochranu osobnosti přiznává fyzickým osobám.

Z § 19b odst. 2 a 3 vyplývá právo na ochranu svého názvu, dobré pověsti (*goodwill*). Při porušení se může právnická osoba domáhat:

a) zdržení se jednání,

b) odstranění závadného stavu a

c) poskytnutí přiměřeného zadostiučinění (zde však nejde o subsidiární nárok, jako je tomu v ustanovení § 13 odst. 2 ObčZ).

Současně připadají do úvahy i další obecné nároky (nárok na náhradu škody - § 420 ObčZ, nárok na vydání bezdůvodného obohacení - § 451 a násl. ObčZ).

Ochranu neoprávněného užívání obchodní firmy upravuje § 12 ObchZ, podobnou ochranu poskytují ustanovení § 44 až § 54 ObchZ o nekalé soutěži.